

Motion till riksdagen 2023/24:2387

av Peter Ollén och Borianan Åberg (båda M)

Införande av kommunala poliser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda en ordning med kommunala poliser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Samhällskontraktet måste återupprättas. De senaste åren har vi sett en oroväckande utveckling där stora sprickor i samhällskontraktet har blottats. Sverige har fått en allt tyngre kriminalitet där den organiserade brottsligheten breder ut sig i hela landet. I våra storstadsområden har dödsskjutningar, sprängdåd och öppen droghandel blivit skrämmande vardagliga inslag. Samtidigt har vi en polismyndighet som tidigare regeringar inte har prioriterat i tillräckligt stor utsträckning. När den organiserade brottsligheten tilltar tar den större andel av de polisiära resurserna i anspråk. Detta får till följd att möjligheten att bekämpa annan allvarlig brottslighet kraftigt begränsas. Alla svenskar har kunnat ta del av larmrapporter om att utredningar om sexualbrott läggs på hög, de tilltagande it-bedrägerierna kan inte mötas med tillräckliga resurser och det är långt ifrån garanterat att polisen kan rycka ut om allmänheten ringer larmnumret för att rapportera om bråk, stölder eller inbrott. Detta är en direkt ohållbar utveckling för ett samhälle. Den skapar otrygghet i människors vardag och riskerar att försämra medborgarnas tillit både till varandra och till samhället. Vi ser en utveckling där det samhällskontrakt som byggt Sverige starkt är i fara, och utan en ännu fungerande polismakt saknas förutsättningar att vända utvecklingen. Den otrygghet som många av våra invånare upplever behöver tas på större allvar.

Det är inte önskvärt att våldsmonopolet läggs ut på entreprenad och privatiseras. Därför krävs en lagändring som möjliggör för en kommunal polis. Det skulle göra det möjligt för kommuner att upprätthålla grundläggande lag och ordning. Att utreda och lagföra personer som sysslar med t.ex. mängdbrottslighet är enligt ”broken windows”-teorin avgörande för att vända den negativa trenden med ökad grov brottslighet. Det är

därför otillräckligt att vid enskilda tillfällen, då ett särskilt grovt brott begåtts, förstärka den lokala polisstyrkan. Det som krävs är långsiktigt systematiskt lokalt arbete.

I Europa har flera länder olika uppdelningar av polismyndigheten. I bl.a. Frankrike, Lettland, Portugal och Spanien finns någon form av kommunal polis, dock i olika utformningar. Därför är det viktigt att det genomförs en gedigen utredning om hur en svensk modell av kommunal polis bör se ut för att på bästa sätt komplettera den nationella polismyndigheten.

Eftersom uppdragen ska skilja sig åt så slipper kommunerna konkurrera med staten om de poliser som finns på marknaden. Det är då också viktigt att utbildningen för kommunala poliser anpassas efter arbetsuppgifter som inte innefattar utredningar av grova brott, utan framförallt fokuserar på arbetet i yttre tjänst. Därför bör en ny kortare verksamhetsanpassad polisiär yrkesutbildning inrättas.

Peter Ollén (M)

Boriana Åberg (M)